ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)

29.10.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. У Страсбурзі відкрили виставку та презентували книжку про незламний Херсон. – Інф.

Театр
Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. За Перекопом є земля: про що вистава за романом Анастасії Левкової в театрі Лесі Українки. – Резніченко В.

NV. – 2026. – 28 жовт. Шість тисяч глядачів за три дні. МУР у Києві тричі зібрав аншлаг на прем'єрах вистави «Грай, [Марку]» та випустив альбом. – Інф.

Музика
Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. У «Євробаченні – 2027» візьмуть участь 36 країн, Канада – вперше. – Шуміхін Є., Щербаков Я.

Візуальні мистецтва
Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. До 90-річчя Романа Віктюка у столиці презентують тематичну виставку. – Катаєва М.

Кіномистецтво. Кінопрокат
Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. Кіностудія Довженка стала другим скарбом європейського кіно в Україні: що це означає. – Резніченко В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 28 жовт. Пам'ятну дошку «Скарб європейської кінокультури» відкрили на кіностудії ім. Довженка. – Савченко О., Кіржаєв С.; Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. На кіностудії Довженка відкрили пам'ятну таблицю «Скарб європейської кінокультури». – Катаєва М.

NV. – 2026. – 28 жовт. Без режисера, але з важливим меседжем. На кінофестивалі «Молодість» відбулася українська прем'єра фільму «Камуфляж» Микити Гібаленка. – Інф.

NV. – 2026. – 28 жовт. Тиша, Молодість і режисерський дебют. Інтерв'ю з актором Павлом Шпегуном, чий перший фільм здобув відзнаку Венеційського кінофестивалю. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. Український фільм «Мрія Кіри» увійшов до головного конкурсу кінофестивалю у Німеччині. – Інф.

Література

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. На пошкодженому росіянами складі видавництва КСД було близько 300 тисяч книжок. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. Палали сотні тисяч книжок: видавництво КСД показало наслідки російської атаки. – Голотюк І.

NV. – 2026. – 28 жовт. Польський інститут в Києві оголосив фіналістів премії імені Джозефа Конрада-Коженьовського. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. Оголосили фіналістів премії імені Конрада. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. Оголосили фіналістів премії імені Конрада. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. Патріотизм як імунітет нації: у Львові вручили літературну премію імені Катерини Мандрик-Куйбіди. – Бернакевич Л.

NV. – 2026. – 28 жовт. БуБаБу, Ада Роговцева і Різнеманіття. 15 подій фестивалю «Земля поетів», які варто відвідати. – Інф.

Музейна справа

Фокус. –2026. – 28 жовт. CHORNOBYL40: в пошкодженому російським ударом Національному музеї «Чорнобиль» відкриється виставка. – Рудько О.; NV. – 2026. – 28 жовт. «Досвід, здатний допомогти сучасному світові»: у Національному музеї Чорнобиль відкриється виставка CHORNOBYL40. – Інф.

NV. – 2026. – 28 жовт. Таких тільки три у світі. Колекціонер з Житомирщини зібрав тисячу старовинних речей у приватному музеї – у колекції фортепіано 1872 року. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Росіяни планують облаштувати військовий табір часів імперії у Ханському палаці. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. Мармуровий пам’ятник, присвячений князю Костянтину Іпсіланті, відреставрують та повернуть до Успенського собору. – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. У Софії Київській презентували цифрову базу давніх українських рукописів. – Асадчева Т.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. База даних українських рукописів налічує 1,4 тисячі манускриптів. – Інф.

Туризм

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. «10 мандрівок давнім Галичем»: у Франківську презентували новий путівник. – Інф.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. Між пітьмою і світлом: про що свідчать 35 знакових книжок Незалежності. – Скуратівська Я.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. У Нідерландах презентували мистецький проєкт про досвід українок, які виїхали через війну. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. В Ербілі відкрили «Українську книжкову поличку». – Інф.

***

NV. – 2026. – 28 жовт. Підуть на відновлення України: квартиру російського пропагандиста Лебедєва у центрі Києва продали за 8 млн грн. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. Найбільша мережа книгарень Росії знищила книжки на 100 млн рублів через нові закони. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. У Страсбурзі відкрили виставку та презентували книжку про незламний Херсон. – Інф.

У Палаці Європи у Страсбурзі 28 жовтня відкрили фотовиставку Олександра Толоконнікова «Незламний Херсон: Ціна життя» та презентували книжку про досвід стійкості регіону під час війни. Обидві події відбулися на полях 51-ї сесії Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. «Ця фотовиставка є потужним візуальним свідченням людської ціни цієї боротьби – ціни, яку український народ продовжує платити, захищаючи свою свободу, демократію та європейське майбутнє», – наголосила на відкритті президентка Конгресу Гунн-Маріт Гельгесен. Автор світлин – фотожурналіст і заступник начальника Херсонської ОВА Олександр Толоконніков. Його фотографії документують повсякденне життя Херсона під постійними російськими атаками. Постійний представник України при Раді Європи Микола Точицький звернув увагу на те, що деякі фотографії навмисно закрили через важкий для сприйняття зміст. Відвідувачі самі вирішують, чи готові їх побачити. Після відкриття експозиції відбулася презентація книжки «Незламний Херсон. Уроки української стійкості воєнного часу для Європи», яку представники Херсонської ОВА підготували спільно з експертами Німецького фонду Маршалла США (German Marshall Fund). Книжка містить 32 розділи про захист і відновлення критичної інфраструктури, роботу лікарень та шкіл в укриттях, евакуацію й організацію управління під час війни. Кожен розділ завершується практичними рекомендаціями для Євросоюзу та урядів його держав-членів. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4179106-u-strasburzi-vidkrili-vistavku-ta-prezentuvali-knizku-pro-nezlamnij-herson.html

Театр

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. За Перекопом є земля: про що вистава за романом Анастасії Левкової в театрі Лесі Українки. – Резніченко В.

На сцені Національного академічного драматичного театру ім. Лесі Українки представили виставу «За Перекопом є земля» за романом Анастасії Левкової. Постановка режисера Ігоря Білиця поєднує особисті історії, дискусії про ідентичність і документальну хроніку окупації Криму у 2014 році. Сценічна версія побудована з трьох взаємопов'язаних частин. Перша відтворює сюжет роману Анастасії Левкової. Друга – дебати, під час яких театр стає майданчиком для публічної дискусії. Третя частина – документальна хроніка окупації Криму у 2014 році. Упродовж вистави ці три складові поступово переплітаються. Виставу створили в межах культурно-мистецького проєкту «За Перекопом є земля», який реалізує театр ім. Лесі Українки за підтримки УКФ. Проєкт охоплює освітні та мистецькі події, покликані допомогти краще пізнати Крим, почути різні досвіди та осмислити його історію через мистецтво. До роботи над проєктом долучилися фахівці, які допомогли поглибити розмову

про Крим і кримську культуру. Провідним консультантом став Алім Алієв – заступник генерального директора Українського інституту, журналіст. Менторкою перформативної лабораторії була режисерка, перформерка та громадська діячка Галина Джикаєва. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/za-perekopom-je-zemlja-pro-shcho-vistava-za-romanom-anastasiji-levkovoji-v-teatri-lesi-ukrajinki.html

NV. – 2026. – 28 жовт. Шість тисяч глядачів за три дні. МУР у Києві тричі зібрав аншлаг на прем'єрах вистави «Грай, [Марку]» та випустив альбом. – Інф.

Три київські прем'єрні вистави мюзиклу МУР «Грай, [Марку]» пройшли з аншлагами. Це третя сценічна робота об'єднання після «Ти [Романтика]» та «РЕБЕЛІЇ [1991]», які також збирали повні зали по всій Україні. Покази відбулися в МЦКМ, який після російських атак залишився без вікон, і це, як зазначають творці проєкту, створило особливий контекст для зустрічі з виставою. Історія Євгена Чикаленка розгорталася перед глядачами в просторі, де сліди війни були частиною реальності довкола сцени. Також МУР випустив альбом «Грай, [Марку]». Уперше альбом записала акторська трупа вистави: тут звучать голоси артистів, які втілюють історію на сцені. До запису долучилася чоловіча хорова капела України ім. Левка Ревуцького. Альбом доступний на музичних платформах. Пісні з нього можна почути наживо на виставах МУР. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/gray-marku-mur-predstaviv-noviy-myuzikl-ta-trichi-zibrav-anshlag-u-kiyevi-pro-shcho-vistava-foto-50654205.html

Музика

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. У «Євробаченні – 2027» візьмуть участь 36 країн, Канада – вперше. – Шуміхін Є., Щербаков Я.

У міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення – 2027», який відбудеться у місті Бургас (Болгарія), візьмуть участь 36 країн, Україна серед них. Про це йдеться в повідомленні Суспільного мовника. Жеребкування, яке визначить, у якому півфіналі виступатиме кожна конкурсна пісня, відбудеться в Бургасі в січні 2027 року. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1227348.html

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. До 90-річчя Романа Віктюка у столиці презентують тематичну виставку. – Катаєва М.

28 жовтня виповнюється 90 років з дня народження українського режисера Романа Віктюка. Він пішов із життя 17 листопада 2020 року, однак його творчий світ продовжує жити у виставах, спогадах і серцях глядачів. До ювілею у столичній галереї «ТриптихАРТ» покажуть виставку ескізів костюмів Андрія Александровича-Дочевського до вистави «Дама без камелій», яку Роман Віктюк поставив за п'єсою англійського драматурга Теренса Реттігана у 1991 році в театрі ім. Лесі Українки. У постановці були задіяні Ада Роговцева,

Лариса Кадочнікова, Людмила Погорєлова, Ольга Сумська, Олег Ісаєв, Дмитро Лалєнков, Євген Паперний, Ксенія Ніколаєва, Станіслав Москвін і Володимир Задніпровський. Виставка триває до 13 листопада. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134692/

Кіномистецтво. Кінопрокат

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. Кіностудія Довженка стала другим скарбом європейського кіно в Україні: що це означає. – Резніченко В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 28 жовт. Пам'ятну дошку «Скарб європейської кінокультури» відкрили на кіностудії ім. Довженка. – Савченко О., Кіржаєв С.; Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. На кіностудії Довженка відкрили пам'ятну таблицю «Скарб європейської кінокультури». – Катаєва М.

27 жовтня на Національній кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка в Києві відкрили пам'ятну таблицю на честь її включення до переліку «Скарбів європейської кінокультури». Церемонія відбулася в межах 55-го Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість». Табличку відкрив генеральний директор Європейської кіноакадемії Маттайс Ваутер Кнол, який цього року увійшов до складу журі міжнародного конкурсу фестивалю. Відзнаку прийняв директор кіностудії Андрій Дончик. Проєкт «Скарби європейської кінокультури» започаткувала Європейська кіноакадемія, яка об'єднує кінопрофесіоналів з усієї Європи. Ініціатива покликана вшанувати місця, що мають історичну та символічну цінність для європейського кіно, а також сприяти їхньому збереженню й захисту для майбутніх поколінь. «Ми не лише відзначаємо кінокультуру, а й популяризуємо та захищаємо. Це не тільки фільми, а й люди та пам'ять, пов'язані з місцями, де ці фільми створювалися. Ми відзначили такі місця у понад 50-х країнах, перетворюючи їх на пам'ятки кінематографа, – зазначив Маттайс Ваутер Кнол. – В Україні вже є один скарб європейської кінокультури – Потьомкінські сходи, а тепер до переліку додалася кіностудія ім. Довженка. Особливо важливо відзначити її напередодні сторіччя, яке студія святкуватиме у 2028 році. Нам, європейцям, потрібно знати про такі місця й оберігати їх. Також радо передаю вітання від президентки Європейської кіноакадемії, акторки Жюльєт Бінош». Андрій Дончик подякував Європейській кіноакадемії та фестивалю «Молодість» за відзнаку. Окремо він відзначив артдиректора Української кіноакадемії Аліка Шпилюка та генерального директора «Молодості» Андрія Халпахчі. Серед спеціальних гостей церемонії були посол Бельгії в Україні Люк Якобс, директор Італійського інституту культури в Україні Карло Колоннелла, директор фестивалю CinEast у Люксембурзі Радек Ліпка та режисер В'ячеслав Туряниця, які входять до національного журі «Молодості». Також на заході були присутні продюсер і засновник кінокомпанії «Артхаус Трафік» Денис Іванов, кінознавець і головний редактор журналу про кіно «КІНО-КОЛО» Володимир Войтенко, ексдиректорка кінотеатру «Жовтень» Людмила Горделадзе та продюсерка, членкиня Європейської й Української кіноакадемій Ольга Брегман. Після офіційної частини гості відвідали музей кіностудії Довженка. Під час екскурсії

Маттайс Ваутер Кнол оглянув експонати, зокрема костюми, які вціліли після влучання російської ракети в костюмний цех. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/kinostudija-dovzhenka-stala-druhim-skarbom-jevropejskoho-kino-v-ukrajini-shcho-tse-oznachaje.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1227602.html

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134693/

NV. – 2026. – 28 жовт. Без режисера, але з важливим меседжем. На кінофестивалі «Молодість» відбулася українська прем'єра фільму «Камуфляж» Микити Гібаленка. – Інф.

У Києві 27 жовтня у рамках кінофестивалю «Молодість» відбулася українська прем'єра фільму «Камуфляж» Микити Гібаленка. Стрічка представлена у конкурсі повних метрів. Світова прем'єра «Камуфляжу» відбулася на Венеційському кінофестивалі, де була тепло прийнята глядачами. Також фільм нещодавно показали на кінофестивалі у Гамбурзі. Зараз картина подорожує містами Німеччини та, за словами творців стрічки, має живий відгук від глядачів. На прем'єрі «Камуфляжу» в Україні Микити Гібаленка не було. Стрічку представляли композитор Микита Моісеєв та актриса Анна Яремчук-Бобало. Сам режисер вже понад 10 років проживає за кордоном. Тож створений ним фільм частково розповідає і його історію. «Камуфляж» – дебютний українсько-німецький повний метр режисера. У ньому зображена історія молодого українця Віталія, який намагається почати нове життя в Німеччині. Події стрічки розпочинаються у 2021 році. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/kamuflyazh-mikiti-gibalenka-film-ukrajinskogo-rezhisera-v-emigraciji-pokazali-na-festivali-molodist-50654253.html

NV. – 2026. – 28 жовт. Тиша, Молодість і режисерський дебют. Інтерв'ю з актором Павлом Шпегуном, чий перший фільм здобув відзнаку Венеційського кінофестивалю. – Інф.

У Києві 26 жовтня відбувся показ стрічки «Тиша», яка є режисерським дебютом актора Павла Шпегуна і яка здобула престижну відзнаку Airone della Laguna на Венеційському кінофестивалі. «Тиша» – психологічна драма про молодого стендап-коміка Луку, який після невдалого виступу знайомиться в барі із загадковою дівчиною. Проводячи ніч разом, герої говорять про самотність, біль і втрати, однак намагаються зберігати емоційну дистанцію. Коли всі слова закінчуються, між ними настає тиша. Журналіст видання поспілкувався із режисером Павлом Шпегуном у день української прем'єри його фільму. У розмові йшлося про успіх стрічки на Венеційському кінофестивалі та про те, як український глядач сприйме її; як виникла ідея «Тиші» та що стало поштовхом до цієї історії; чи важко сьогодні знімати кіно про український досвід так, щоб воно було зрозумілим і людям за кордоном; чи почули вони нашу «Тишу» і як взагалі достукатись до іноземного глядача; яку історію, яку хочеться розповісти наступною тощо. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/tisha-pavla-shpeguna-interv-yu-z-rezhiserom-pavlom-shpegunom-pro-yogo-pershiy-film-tisha-i-yogo-prem-yeru-50654101.html

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. Український фільм «Мрія Кіри» увійшов до головного конкурсу кінофестивалю у Німеччині. – Інф.

Українська музична драма «Мрія Кіри» увійшла до головного конкурсу міжнародного кінофестивалю FilmFestival Cottbus, присвяченого сучасному кінематографу Центральної та Східної Європи (Німеччина). Режисер дебютної повнометражної роботи – Денис Колесніков. Зйомки фільму «Мрія Кіри» мали розпочатися в кінці лютого 2022-го, але були перенесені через початок повномасштабної війни. До зйомок повернулися у 2024 році. Міжнародна прем'єра відбудеться в межах фестивалю 6 та 7 листопада. В Україні реліз фільму очікується в 2027 році. FilmFestival Cottbus – міжнародний кінофестиваль, присвячений сучасному кінематографу Центральної та Східної Європи. У програмі 36-го фестивалю представлено близько 140 фільмів. Переможців основного конкурсу визначатиме міжнародне журі. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179040-ukrainskij-film-mria-kiri-uvijsov-do-golovnogo-konkursu-kinofestivalu-u-nimeccini.html

Література

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. На пошкодженому росіянами складі видавництва КСД було близько 300 тисяч книжок. – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. Палали сотні тисяч книжок: видавництво КСД показало наслідки російської атаки. – Голотюк І.

На складі видавництва «Клуб сімейного дозвілля» (КСД), який 27 жовтня був пошкоджений внаслідок російської атаки, було близько 300 тисяч книжок, повідомляє у Фейсбуці видавництво. У КСД зазначили, що сьогодні видавництво хоче показати читачам новинки листопада, які готували. Їх старт у мережі був запланований на 5 листопада. КСД інформуватиме про наявність конкретних видань, але просить поставитися з розумінням до ситуації. Наразі видавництво не зможе забезпечити всі фізичні книгарні потрібною кількістю новинок. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179027-na-poskodzenomu-rosianami-skladi-vidavnictva-ksd-bulo-blizko-300-tisac-knizok.html

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134701/

NV. – 2026. – 28 жовт. Польський інститут в Києві оголосив фіналістів премії імені Джозефа Конрада-Коженьовського. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. Оголосили фіналістів премії імені Конрада. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. Оголосили фіналістів премії імені Конрада. – Інф.

Польський інститут в Києві оголосив фіналістів премії ім. Джозефа Конрада-Коженьовського 2026. Ними стали Артур Дронь, Мирослав Лаюк та Валерій Пузік. «Цього року ми отримали 25 зголошень від видавництв, культурних організацій, літературного порталу, бібліотеки, музею та університетів з Дрогобича, Житомира, Києва, Кропивницького, Львова, Рівного, Одеси, Харкова і Чернівців», – зазначили в інституті. Трійку фіналістів

зі списку претендентів обрало польсько-українське журі, до складу якого входили директор Польського інституту в Києві Ярослав Ґодун, публіцистка, керівниця стипендіальних програм Національного центру культури у Варшаві Богуміла Бердиховська, письменник, перекладач, військовослужбовець, лауреат премії Конрада 2024 року Андрій Любка, літературознавець, історик, публіцист, перекладач української літератури Марцін Ґачковський, дослідниця, освітянка, незалежна експертка з питань культури та креативних індустрій Поліна Городиська. Церемонія вручення премії відбудеться 14 листопада. Лауреат отримає п'ять тисяч євро від Польського інституту в Києві та піврічну стипендію Gaude Polonia від Національного центру культури. Премія Конрада заснована Польським Інститутом у Києві 2007 року, вручається раз на два роки. Присуджують її українському письменникові / письменниці віком до 40 років за послідовність у реалізації творчого шляху, інноваційність форми та універсалізм послання. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/premiya-konrada-kozhenovskogo-2026-ogolosheno-finalistiv-dron-layuk-i-puzik-50654118.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179026-ogolosili-finalistiv-premii-imeni-konrada.html

https://litgazeta.com.ua/news/oholosyly-finalistiv-premii-imeni-konrada/

Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. Патріотизм як імунітет нації: у Львові вручили літературну премію імені Катерини Мандрик-Куйбіди. – Бернакевич Л.

Львівська обласна літературна премія ім. Катерини Мандрик-Куйбіди відзначає найкращі поетичні збірки патріотичної тематики. Премія має всеукраїнський статус. Тож першу премію отримала Наталія Ковалик зі Золочева за книжку «Риторика вогню», другу – Уляна Галів із Дрогобича за збірку «Крапля твого сумління», третю – Тетяна Камерістова з Рівного за книжку «Крила, обпалені війною». Голова Львівської обласної організації НСПУ Олесь Дяк привітав лавреаток і наголосив на важливій ролі патріотичної поезії. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/patriotyzm-iak-imunitet-natsii-u-lvovi-vruchyly-literaturnu-premiiu-imeni-kateryny-mandryk-kujbidy/

NV. – 2026. – 28 жовт. БуБаБу, Ада Роговцева і Різнеманіття. 15 подій фестивалю «Земля поетів», які варто відвідати. – Інф.

7–8 листопада у Львові пройде третій поетичний фестиваль «Земля поетів». Він об'єднає 70 подій і 200 учасників на чотирьох сценах. Видання розповідає про події, на які варто звернути увагу, збираючись на фестиваль. Це, зокрема, презентація антології і дискусія «Бути у світі: Як українцям протистояти імперським міфам і творити новий наратив» за участі філософа Вахтанга Кебуладзе, письменниць Оксани Луцишиної та Саші Довжик, а також літературної перекладачки та упорядниці антології Анни Вовченко; «(Не)вимовлене: поетично-музичний перформанс» від Ліни Екдаль (Швеція), Лінн Гансен (Швеція), Юлії Мусаковська & MANU (Михайло Балог);

перформативне читання «Індія починається з екзотичних птахів» від Юрія Андруховича; читання іноземних поетів «Різні мови. Спільне міфотворення»; музично-поетичний стендап «Міфологеми ніжності: Юрко Іздрик і Мар'яна Савка»; виступ «Піккардійської терції» із програмою «Бо ти на землі – людина» тощо. Докладно:

https://nv.ua/ukr/books/zemlya-poetiv-2026-15-cikavih-podiy-poetichnogo-festivalyu-yaki-varto-vidvidati-50654216.html

Музейна справа

Фокус. –2026. – 28 жовт. CHORNOBYL40: в пошкодженому російським ударом Національному музеї «Чорнобиль» відкриється виставка. – Рудько О.; NV. – 2026. – 28 жовт. «Досвід, здатний допомогти сучасному світові»: у Національному музеї Чорнобиль відкриється виставка CHORNOBYL40. – Інф.

30 жовтня в Національному музеї «Чорнобиль» у Києві відкриється міжнародна виставка «Чорнобиль 40: Нові сенси заради сталого майбутнього». У виставці беруть участь 40 митців із 19-ти країн та 30 робіт, створених на перетині мистецтва, науки й технологій – за допомогою віртуальної та доповненої реальності, штучного інтелекту, 3D-технологій, відео, просторового звуку та інтерактивних медіа. В Києві виставка триватиме 14 днів – до 12 листопада включно. Потім її покажуть у Берліні, Тулузі та Мадриді. Виставка показує Чорнобильську трагедію не лише як катастрофу минулого, а як систему знань, необхідних сьогодні: про ціну замовчування, межі технологічного контролю, ядерну безпеку, екологічні наслідки, втрату дому, людську відповідальність і рішення, вплив яких переживають покоління. Виставка включатиме лекторську програму, яка триватиме три дні. Розклад подій буде оприлюднено в соціальних мережах проєкту. Головний куратор виставки – голова ГО «Європейський Інститут Чорнобиля» Валерій Коршунов. Внаслідок російської ракетної атаки Національний музей «Чорнобиль» зазнав значних руйнувань. Вціліла лише нова виставкова зала, де і відбуватиметься виставка. Тож музей продовжує говорити правду, створювати нові сенси й передавати українські свідчення світові. Руйнування музею гостро показало, чому цифровізація колекцій, документування і довготривале збереження культурної спадщини – не другорядні технічні завдання, а питання безпеки пам'яті. Виставка має великий масштаб, який визначається міжнародною співпрацею. Каталог митців об'єднав авторів з України, Франції, Німеччини, Великої Британії, Австрії, Австралії, Бельгії, Латвії, Литви, Нідерландів, Норвегії, Оману, Південної Кореї, Польщі, Румунії, Сінгапуру, Словенії, США та Фінляндії. Українська присутність у цій співпраці особливо вагома: у каталозі резиденції – 22 українські автори. Серед них – Вероніка Чередниченко, Марія Прошковська, Олександр Сірус, Аліна Волкова, Віталій Янковий та ін. CHORNOBYL40 – міжнародний проєкт, але його кураторська рамка формується українською командою. Проєкт реалізує ГО «Європейський інститут Чорнобиля» у партнерстві з Transfera Media Arts / MADATAC у

Мадриді, Gate22 у Тулузі та Labo’s World у Берліні. Проєкт реалізується за підтримки УКФ та програми «Креативна Європа». Докладно:
https://focus.ua/uk/culture/772859-chornobyl40-v-poshkodzhenomu-rosiyskim-udarom-nacionalnomu-muzeji-chornobil-vidkriyetsya-vistavka
https://nv.ua/ukr/kultura/chornobil-40-novi-sensi-zaradi-stalogo-maybutnogo-vistavka-ob-yednaye-mitciv-iz-19-krajin-u-kiyevi-50654177.html

NV. – 2026. – 28 жовт. Таких тільки три у світі. Колекціонер з Житомирщини зібрав тисячу старовинних речей у приватному музеї – у колекції фортепіано 1872 року. – Інф.

Ігор Вишнівський – житель Бердичева на Житомирщині зібрав близько тисячі старовинних речей й відкрив приватний музей. У його колекції також ретро-апаратура та фортепіано 1872 року, яких тільки три у всьому світі. У музеї також речі, пов’язані з історією Бердичева. Серед експонатів – альбом про завод «Прогрес», книга «Бердичівська трагедія» та видання про старий Бердичів. Всі речі в тому вигляді, які є, чоловік нічого не змінював. Докладно:
https://nv.ua/ukr/socium/cholovik-z-zhitomirshchini-zibrav-tisyachu-starovinnih-eksponativ-y-vidkriv-bezkoshtovniy-privatniy-muzey-50654095.html

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Росіяни планують облаштувати військовий табір часів імперії у Ханському палаці. – Інф.

У Бахчисараї тимчасово окупованого Криму росіяни планують відтворити військовий табір часів російської імперії у Ханському палаці. Кримськотатарський ресурсний центр повідомляє у Фейсбуці: «Російські окупанти продовжують використовувати Ханський палац у тимчасово окупованому Бахчисараї для поширення пропаганди. З 31 жовтня до 1 листопада на території історичної пам’ятки кримськотатарського народу планують провести «історичну реконструкцію» військового табору російської імперії». Зазначається, що на території палацу встановлять військові намети, облаштують польові кухні та склади. Відвідувачам демонструватимуть стройову підготовку й караульну службу російських військових підрозділів. Окупанти також планують відкрити виставку, присвячену Кримській війні 1853–1856 років, під час якої представлять історичні артефакти. Докладно:
https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179204-rosiani-planuut-oblastuvati-vijskovij-tabir-casiv-imperii-u-hanskomu-palaci.html

Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. Мармуровий пам’ятник, присвячений князю Костянтину Іпсіланті, відреставрують та повернуть до Успенського собору. – Катаєва М.

Пам’ятник князю Костянтину Іпсіланті, встановлений 1818 року, є зразком меморіальної скульптури початку XIX ст. та свідченням історичних і культурних зв’язків України та Греції. Для реставрації пам’ятника Національний заповідник «Києво-Печерська лавра», БО «Фонд Бумбураса», Громадська спілка «Федерація грецьких товариств України» та Національний

науково-дослідний реставраційний центр України підписали Меморандум про співпрацю і партнерство. Заповідник координуватиме дослідження пам'ятника, підготовку документації та його повернення до собору. Реставраційний центр відновлюватиме скульптурні елементи пам'ятки. Фонд Бумбураса сприятиме залученню фінансових і матеріальних ресурсів, а Федерація грецьких товариств України популяризуватиме історію пам'ятника та залучатиме до проєкту грецьку громаду. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134689/

Вечірній Київ. – 2026. – 28 жовт. У Софії Київській презентували цифрову базу давніх українських рукописів. – Асадчева Т.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. База даних українських рукописів налічує 1,4 тисячі манускриптів. – Інф.

У День української писемності та мови у столиці у Національному заповіднику «Софія Київська» відбулася презентація проєкту «База даних українських рукописних книг XI–XVI ст. як символ боротьби за українську ідентичність Русі-України». Ініціативу реалізує видавництво «Горобець» у партнерстві із заповідником та за підтримки УКФ. У презентації взяли участь директорка видавництва «Горобець» і керівниця проєкту Ганна Горобець, заступник генерального директора заповідника «Софія Київська» з наукової роботи В'ячеслав Корнієнко, директор Інституту української мови Віктор Мойсієнко та провідний фахівець УКФ Дмитро Потапов. Модерувала захід PR-менеджерка проєкту Олена Башкатова. Як наголосив В'ячеслав Корнієнко, робота над проєктом базується на глибоких наукових розвідках і факсимільних виданнях видатних пам'яток, створених у скрипторії Святої Софії – таких як Реймське та Турівське Євангелія X–XI ст. Досліджуючи оригінали рукописів за кордоном, зокрема у Франції та Литві, українські мовознавці переконали європейських фахівців у їхньому справжньому київському походженні. Зокрема, у Реймському Євангелії на просвіті виявили характерні описки переписувача, які засвідчують використання норм староукраїнської мови. Внаслідок цього закордонні науковці самі закликали активно поширювати англомовні дослідження для міжнародної спільноти. Творці ініціативи переконані, що оцифрування та глобальна популяризація українських рукописів є ключовим інструментом для доведення неперервності української мовної й державницької традиції від часів Русі-України до сьогодення. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134672/

https://litgazeta.com.ua/news/baza-danykh-ukrainskykh-rukopysiv-nalichuie-1-4-tysiachi-manuskryptiv/

Туризм

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. «10 мандрівок давнім Галичем»: у Франківську презентували новий путівник. – Інф.

В Івано-Франківську презентували двомовну книгу-путівник «10 мандрівок давнім Галичем», автором якої є вчений секретар заповідника «Давній Галич», провідний фахівець Центру медієвістичних студій

Карпатського національного університету Андрій Стасюк. Захід відбувся у видавництві «Лілея-НВ». Путівник знайомить читачів із місцями, які збереглися донині, а також із пам'ятками й артефактами, що залишилися під землею і відомі дослідникам із різних джерел. Автор путівника сподівається, що видання не лише зацікавить туристів, а й приверне увагу до нових археологічних знахідок. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4178964-10-mandrivok-davnim-galicem-v-frankivsku-prezentuvali-novij-putivnik.html

Бібліотечна справа. Промоція читання

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 28 жовт. Між пітьмою і світлом: про що свідчать 35 знакових книжок Незалежності. – Скуратівська Я.

«… 22 жовтня стали відомі підсумки масштабного всеукраїнського читацького голосування в межах проєкту «Знакові видання Незалежності: 35 книжок, які ми обираємо разом». Майже 170 тисяч голосів (а саме – 168 889 на основній платформі) принесли беззаперечне лідерство психологічному трилеру Ілларіона Павлюка «Я бачу, вас цікавить пітьма». Наскільки очікуваним виявився такий вердикт для експертної спільноти і як подібні читацькі преференції інтерпретують сьогодні фахівці книжкового ринку? Для України практика формування подібних літературних орієнтирів не нова. П'ять років тому, до 30-річчя відновлення суверенітету, Український інститут книги (УІК) уже проводив схоже опитування – «30 знакових книжок нашої Незалежності». Показово, як змінилася оптика суспільства за цей час: якщо 2021-го рейтинг очолювала документальна книжка «Справа Василя Стуса. Збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР» Вахтанга Кіпіані, то нині на авансцену впевнено вийшла жанрова та художня проза… Нинішній український проєкт УІК реалізував у партнерстві з онлайн-книгарнею MEGOGO BOOKS. Методологія відбору поєднала фахову експертизу та вільне народне волевиявлення. Спочатку члени Експертної ради (знакові постаті видавничого середовища, критики й науковці) сформували довгий список зі 100 видань і серій. На другому етапі саме за цей перелік голосували читачі на сайті ініціативи. Окремою паралельною гілкою проєкту стало опитування в застосунку «Дія», де користувачі обирали володаря «Призу читацьких симпатій» серед скороченого переліку з 15 номінованих найменувань. Повний перелік «35 знакових видань Незалежності», розширений довгий список, склад Експертної ради та детальну аналітику проєкту можна знайти на офіційній сторінці ініціативи на сайті MEGOGO BOOKS…» Про свою роботу в Експертній раді проєкту та про вибір українців розповідають культурна менеджерка та літературознавиця Радослава Кабачій; письменниця, дитяча психологиня та керівниця лабораторії дитячого читання BaraBooka Тетяна Стус; мовознавиця, професорка Орися Демська. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/mizh-pitmoju-i-svitlom-pro-shcho-svidchat-35-znakovikh-knizhok-nezalezhnosti.html

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. У Нідерландах презентували мистецький проєкт про досвід українок, які виїхали через війну. – Інф.

В Амстердамі представили мистецько-дослідницький проєкт Faces of Memory («Обличчя пам'яті») української художниці Наталії Гресько, присвячений досвіду жінок, які через російську війну залишили домівки та знайшли прихисток у Нідерландах. Проєкт об'єднує художні портрети, особисті історії, записи розмов та символічні предмети, через які авторка досліджує вимушене переселення, ідентичність, стійкість і значення дому. Зібрані матеріали стануть частиною масштабнішого мистецько-дослідницького проєкту, який планують представити навесні 2027 року в Музеї української діаспори в Києві. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4178936-u-niderlandah-prezentuvali-misteckij-proekt-pro-dosvid-ukrainok-aki-viihali-cerez-vijnu.html

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 28 жовт. В Ербілі відкрили «Українську книжкову поличку». – Інф.

Посольство України в Іраку відкрило «Українську книжкову поличку» в молодіжному центрі Youth Hub у місті Ербіль, повідомило у Фейсбуці українське диппредставництво. Колекція налічує 20 книжок українською, англійською та арабською мовами. Вони знайомитимуть відвідувачів центру з Україною, її літературою, культурою та традиціями. Під час зустрічі команда Youth Hub провела для представників посольства та української громади екскурсію центром, розповіла про його діяльність і можливості для молоді, зокрема у сферах навчання, спілкування та реалізації власних ідей. У посольстві сподіваються, що книжкова поличка сприятиме культурному обміну та стане ще одним місцем знайомства з Україною в Ербілі. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4179036-v-erbili-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html

***

NV. – 2026. – 28 жовт. Підуть на відновлення України: квартиру російського пропагандиста Лебедєва у центрі Києва продали за 8 млн грн. – Інф.

Квартиру підсанкційного російського пропагандиста Артемія Лебедєва на вул. Саксаганського у Києві продали на онлайн-аукціоні за 8 млн грн. Про це повідомив у середу, 28 жовтня, Фонд державного майна України. Квартиру стягнули в дохід держави за рішенням Вищого антикорупційного суду в межах застосування санкцій. Кошти від продажу майна підсанкційного росіянина буде спрямовано до Фонду ліквідації наслідків збройної агресії РФ для відновлення України. Докладно:

https://nv.ua/ukr/ukraine/events/artemiy-lebedyev-kijivsku-kvartiru-pidsankciynogo-rosiyskogo-blogera-prodali-za-8-mln-grn-50654240.html

Українська літературна газета. – 2026. – 28 жовт. Найбільша мережа книгарень Росії знищила книжки на 100 млн рублів через нові закони. – Інф.

Російська мережа книгарень «Читай-город – Буквоед» зняла з продажу та знищила книжки на 100 млн рублів через невідповідність новим законодавчим вимогам. Компанія також витратила десятки мільйонів рублів на маркування видань, у яких згадуються наркотики. Про це повідомив керівник мережі Олександр Бричкін. За його словами, вилучені з продажу видання не можна просто викинути на смітник, оскільки їх класифікують як токсичні відходи. Тому книжки утилізують за кошти компанії, зокрема знищують за допомогою промислового шредера під відеозапис. Глава мережі заявив, що рішення про вилучення книжок можуть ухвалювати раптово – після експертизи, яка виявляє у творах пропаганду ЛГБТ. Згідно з вимогами, книжки зі згадками про наркотики можна продавати лише в упаковці з маркуванням «18+». Російський книжковий союз щопонеділка оновлює перелік видань, які підпадають під ці вимоги. Після цього книгарні мають самостійно пакувати книжки та наносити відповідне маркування. За словами Олександра Бричкина, мережа вже промаркувала 2 млн книжок, витративши на це десятки мільйонів рублів. Посилення контролю над книжковим ринком відбувалося після початку повномасштабної війни Росії проти України. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/najbilsha-merezha-knyharen-rosii-znyshchyla-knyzhky-na-100-mln-rubliv-cherez-novi-zakony/

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm